

Kvam herad
Grovagjelet 16
5600 Norheimsund
postmottak@kvam.kommune.no

Bergen, 26.06.2018

Kommuneplan Kvam herad, høringsuttalelse FNF-Hordaland

Forum for natur og friluftsliv Hordaland ønsker å gi en høringsuttalelse til Kvam herad sitt forslag til ny arealplan for 2018 – 2030.

Kvam herad legger i sitt forslag til ny arealplan opp til en betydelig vekst i lakseoppdrett på kommunene sjøarealer. Dette mener FNF-Hordaland er svært uheldig av miljømessige årsaker.

Særlig den nye lokaliteten ved Kvamsøy stiller FNF-Hordaland seg svært negative til. Denne lokaliteten kommer nær Kvamsøy, et meget viktig natur- og friluftsområde. I regional kystsoneplan for Sunnhordland og Hardanger ligger Kvamsøy innenfor et regionalt viktig område for landskap, natur, friluftsliv og kulturminne. Dette er område 14 som er vist på side 24 i plandokumentet. Området viser også på plankartet, se ellers:

https://www.hordaland.no/globalassets/for-hfk/plan-og-planarbeid/regionale-planar-under-arbeid/kystsoneplan-for-sunnhordland-og-ytre-hardanger_24.04.2015.pdf

Sjøområdet rundt Kvamsøy er kjent for å være et godt og viktig lokalt fiskeområde, også for hummer, sjøkreps og krabbe. Senest på årets Hardangerfjordseminar i Norheimsund ble det lagt fram forskning som dokumenterer skadevirkninger på krepsdyr som bl.a hummer og krabbe fra flere av de mest brukte avlusingsmidlene i oppdrettsindustrien. Det er derfor særlig uheldig å etablere lakseoppdrett i sjøen ved Kvamsøy.

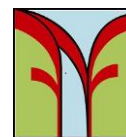
Det er allerede gjennom mange år godt dokumentert at bestandene av laks og sjøaure i elvene langs Hardangerfjorden er sterkt negativt påvirket av både lakselus og rømming. Dette gjelder også for inneværende år. I en nylig publisert statusrapport fra juni 2018 skriver Havforskningsinstituttet følgende:

Oppsummert indikerer data fra postsmolttrålingen et økende og etter hvert høyt smittepress på utvandrende laks fra Hardangerfjordssystemet. Data fra de undersøkte ruse/garnstasjoner indikerer et moderat til høyt i store deler av fjordssystemet. Det har

Forum for natur og friluftsliv Hordaland

Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen
55 33 58 19 / 40 49 70 74

 hordaland@fnf-nett.no
 www.fnf-nett.no/hordaland

imidlertid ikke vært undersøkt lengre inn enn Strandebarm i denne overvåkingsperioden på sjørret. Lakselus har sannsynligvis hatt en negativ effekt på utvandrende laksesmolt, spesielt i siste del av utvandringen, og på sjørret i de berørte områdene i denne perioden.

Det ble fanget vill sjøaure i ruse og garn i Strandebarm i Kvam herad i ukene 21 og 22 i år. Her hadde hhv 55 % og 42 % av aurene mer enn 0,1 lus pr gram fisk, dette er skadelige nivåer av lakselus for sjøaure. De spesifikke dataene og vurderingene for Hardangerfjorden inklusiv stasjonen ved Strandebarm kan leses på:

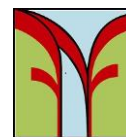
https://www.hi.no/filarkiv/2018/06/framdriftsrapport_juni_2018.pdf/nb-no

I tillegg vil en økt lakseproduksjon i Kvam i åpne merder gi en forsterket negativ påvirkning på de ville laksestammene i elvene i kommuner lengre inne i fjorden, som Granvin, Ulvik, Eidfjord, Odda og Ullensvang. Disse kommunene har ønsket å satse på turisme og på villfisker i sine elver, og elver som f.eks Granvin, Eio og Opo er allerede sterkt skadelidende av negativ påvirkning fra lakseoppdrett i blant annet Kvam, oppdrettsanlegg som den ville laksesmolten fra elvene innerst i fjorden må passere på sin vei mot havet. I sin Risikovurderingsrapport for norsk oppdrett for 2018 dokumenterer Havforskningsinstituttet de omfattende skader fra lakselus og rømming som villaksen og sjøauren i Hardanger allerede påføres. Både tråling etter vill laksesmolt i fjorden og undersøkelser av sjøaure i Strandebarm viser svært høg dødelighet på villaks og sjøaure, i 2017 (som i 2018) og tidligere år. Rapporten kan leses på:

https://www.hi.no/filarkiv/2018/02/risikorapport_2018.pdf/nb-no

I tabell 3.9 kommer det fram en beregnet dødelighet på villfisker ved Strandebarm på hhv 74 % og 69 % for årene 2016 og 2017. Hvor stor lakselusdødelighet er politikerne i Kvam villig til å godta på villaksen og sjøauren innen sitt eget herad? 100 %, og utryddelse av all vill laks og sjøaure i heradet?

Rømming er et annet problem for villaksen i Hardanger. I risikovurderingsrapporten fra Havforskningsinstituttet for 2018 havner alle laksevassdrag i Hardanger (unntatt Eio) i rød kategori for 2017 (Tabell 5.1), også eksempelvis Steinsdalselva i Kvam. Økt produksjon av laks i Kvam herad vil potensielt øke faren for ytterligere negativ påvirkning fra rømt laks. Særlig negativt vil det være den foreslåtte tilretteleggingen og flyttingen av lokaliteter til mer væreksperte lokaliteter lengre fra land, som f.eks ved Kvamsøy.

FNF-Hordaland mener at Kvam herad nå må se sin egen oppdrettsnæring i sammenheng også med interessene og villfisken i andre kommuner i regionen, og at det bør være en øvre grense for hvor store miljømessige skadevirkninger heradet er villig til å påføre andre nabokommuner.

FNF-Hordaland mener derfor at det ikke er tilrådelig med videre vekst i lakseoppdrett i Hardangerfjorden, inklusiv Kvam herad, før man får oppdrettsindustrien over i et produksjonsregime som ivaretar miljøet på en langt bedre måte enn det dagens åpne merder gjør. Den nye kommuneplanen bør derfor legge til rette for utvikling og vekst av oppdrettsindustrien i heradet ved bruk av ny og miljømessig oppdrettsteknologi.

Hilsen

Lars Ågren
Styreleder
Forum for natur og friluftsliv Hordaland

FNF Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftsansjensene i fylket. Per i dag er det 10 ansjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Norsk Ornitologisk Forening Hordaland fylkeslag, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT) og Voss Kajakklubb. Sammen representerer ansjensene rundt 39.000 medlemmer i fylket.

Forum for natur og friluftsliv Hordaland

Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen
55 33 58 19 / 40 49 70 74

 hordaland@fnf-nett.no
 www.fnf-nett.no/hordaland